

Slovenië

elke bocht een nieuw avontuur

TEKST & FOTOGRAFIE JORN VAN DER ENT

Grote foto: Lepena, de lievelingsrivier van de auteur (foto Jan Kamman). Inzet: Het hoogtepunt van de dag, een felgekleurde Adriatische vlagzal uit de Soča.

Zo voorzichtig mogelijk klim ik op een grote rots die net boven het wateroppervlak van de Soča uitsteekt. Oh, wat wil ik deze vis graag vangen! Zittend op mijn knieën bind ik een nieuwe vlieg aan: een zwarte emerger met een witte vleugel. Een meter of acht bij mij vandaan, net voor een grote steen, heb ik een goudgele schim ontdekt. En om de zoveel tijd komt deze schim omhoog om iets van het wateroppervlak te nemen. Dit is mijn kans. Ik weet dat als het me lukt om mijn zenuwen in bedwang te houden, en de vlieg recht in de lijn van de vis te werpen, ik een goede kans maak om een marmerforel te haken.

Mijn eerste worp is direct goed. De vlieg landt een meter of twee stroomopwaarts van de vis en kabbelt recht op hem af. Elke vliegvisser weet wat er nu gaat gebeuren. De vis stijgt en twee seconden lijken een eeuwigdurende slowmotion. Hij opent zijn bek, ik sla aan en... hop, ik sla de vlieg zo tussen zijn kaken vandaan. Als beloning dwarrelt mijn vliegenlijn op mijn hoofd neer. Ik schreeuw het uit, zonder een geluid te maken. Dit was mijn kans.

GEEN MARMERFOREL

Een tweede en derde worp komen goed terecht, maar de vis kijkt niet of nauwelijks meer naar mijn vlieg. Hij staat er nog, maar ik besluit even te gaan zitten en ons allebei een korte pauze te gunnen. Vervolgens bind ik een rukmug aan. Een grote, goed zichtbare variatie op een super pupan. Zittend op mijn knieën breng ik de lijn op lengte. De vlieg landt rustig op het water en alles gaat zoals het moet. De vis stijgt, hapt en zodra ik de haak zet voel ik het gewicht van de vis. Een heerlijk gevoel! In eerste instantie lijkt de vis er kalm onder. Even lijkt hij weinig te doen, maar dan zwemt hij weg in de richting van de hoofdstroom. Hij trekt lijn van mijn reel en dat maakt zo'n moment altijd extra mooi. Ik wil ervan genieten, maar tegelijkertijd wil ik de vis zo snel mogelijk in mijn net hebben. Ik ben bang 'm nu alsnog te verliezen. Ik blijf geconcentreerd en merk dat de vis aan kracht begint te verliezen. Het lukt me om 'm mijn kant op te dirigeren. Op mijn rug zoek ik naar mijn net. Maar wanneer de vis een meter of anderhalf bij mijn net vandaan is, schiet hij ervandoor. Tot mijn verbazing buigt hij rechtsom en schiet stroomafwaarts aan me voorbij. Geschrokken laat ik mijn net vallen. Ik heb weer twee handen aan mijn hengel nodig. Enigszins stuntelig sjok ik stroomafwaarts door het water, dat tot net boven de knie komt. Het lukt me om spanning op de lijn te houden, maar het duurt even voor ik weer achter de vis beland ben. Uiteindelijk lukt het me om 'm in mijn net te krijgen. Geen marmerforel, maar de mooiste vlagzalm die ik ooit heb gevangen. Een goudgele achterneef van de vlagzalm die ik zo goed ken uit de Glomma. Dit is toch echt weer iets heel anders. Voor dit soort momenten ben ik naar Slovenië gekomen.

SLOVENIË?

Toen goede vrienden van mij voor het eerst naar Slovenië gingen om te kamperen, zag ik een beeld voor me van een grijs en grauw Oostblokland. Een door oorlog geteisterd gebied in voormalig Joegoslavië. Het trok me absoluut niet. Om kort te gaan: ik had een compleet verkeerd beeld van het land. In werkelijkheid lijkt het op een kruising van buurlanden Oostenrijk, Italië en Kroatië. De oorlog in voormalig Joegoslavië duurde voor Slovenië exact tien dagen, waarna de onafhankelijkheid een feit was. Vanuit Utrecht is het ruim elf uur rijden. Via Duitsland en Oostenrijk rijd je over goede wegen. Waar het in Duitsland vaak nog druk is, valt dat op de Oostenrijkse wegen meestal erg mee en de met Europese subsidie aangelegde wegen in Slovenië maken het tot een aangename reis. Het laatste stuk, door het Triglav Nationaal Park in Slovenië, is het mooist. Glooiende wegen door berg en dal. Tijdens mijn eerste bezoek aan dit land keek ik mijn ogen uit. En nu ik voor de zevende keer terug ben, is dat eigenlijk niet anders. Het natuurschoon grijpt je en de rivieren zijn betoverend. De een geel, de ander lichtblauw en de volgende – inderdaad, zoals iedereen je vertelt over de Soča – smaragdgroen. Klein wild, vogels, slangen, vlinders en insecten in overvloed. De mensen zijn aardig en bescheiden, het eten is eenvoudig en goed, de prijzen zijn uiterst vriendelijk. Maar vergis je niet, je kunt er ook op niveau eten. Zo heb ik met mijn vriendin eens mogen ervaren hoe ze kunnen koken in restaurant *Hiša Franko* in Kobarid; een absolute aanrader! En ook in restaurant *Topli Val* van *Hotel Hvala* in Kobarid, waar vaak vliegvisser verblijven, kun je lekker eten.

TWEE UUR VLIËN, TWEE UUR RIJDEN

De nacht voor vertrek slaap ik altijd slecht. De spullen zijn gepakt en drie keer gecontroleerd. Alle vliegen zijn gebonden. Het enthousiasme kan nergens heen. De volgende dag zijn het de voor reizende vliegvisser bekende elementen: een ritje naar het vliegveld, inchecken. Een rustige vlucht en dan de huurauto ophalen. Niets gaat eigenlijk snel genoeg. En dat terwijl je binnen twee uur van Schiphol in Ljubljana bent. Nog eens

Waden in de Soča vergt concentratie, maar is goed te doen.

Even pauzeren in de bovenloop van de Lepena. Je waant je in 'the middle of nowhere'.

Je kiest je vlieg in Slovenie niet snel te groot.

◆ ruim twee uur rijden en je staat met je voeten in het heldere water. Een goed alternatief is vliegen op Venetië en dan nog even in de auto. Het ontloopt elkaar niet zoveel. Het natuurschoon tijdens de rit van vliegveld Ljubljana naar het pension direct aan de samenloop van de rivieren Soča en Lepena (ook wel Lepenjica genoemd), geeft wat rust. Het gevoel van spanning, enthousiasme en verwachting bereikt zijn hoogtepunt als we bij het pension aankomen. Zelf kan ik dan eigenlijk niet meer wachten; ik wil de vergunning regelen en de rivier in. Mijn visvriend dwingt me dan altijd om rustig te blijven, eerst even uit te pakken en een boterham te eten, soms zelfs nog even een uurtje slaap te pakken alvorens het avontuur te laten beginnen. Een verstandige aanpak die bij mij zowel dank als compleet ongeduld oproept. Om die reden heb ik de meeste ochtenden al van vijf tot negen in de rivier gestaan voor ik hem tref bij het ontbijt en we aan de gezamenlijke visdag beginnen.

LEPENA

Waar de Soča waarschijnlijk de bekendste rivier van Slovenië is, om de grote marmerforellen, wordt de Bača vaak geroemd om de mogelijkheden om met de droge vlieg te vangen. De Bača is prachtig en zeker een aanrader. Maar de Idrijca met zijn groene kleur herbergt monsters en is ook een droomrivier. De beide Koritnica's zijn mooi, de Trebuščica is een ervaring en de Kneza, Nadiza, Sava en zijn zijtakken... het houdt niet op in Slovenië. Maar aan de Lepena heb ik mijn hart verpand. Groot genoeg om een hele lange dag (of drie) op te kunnen vissen, maar klein en mooi

genoeg om voor de liefhebber van de droge vlieg een ware *dream-come-true* te zijn. Goed bereikbaar, maar je waant je in *the middle of nowhere*. En na elke nieuwe bocht heeft de kleine rivier een ander karakter. Verrassing na verrassing.

's Ochtends om 05:00 uur loop ik de deur van het pension uit. Dertig passen en ik stap de Lepena in. Een witte mist stijgt op van het water. Ik ben niet de enige die de rivier oversteeft. Een ree kijkt me eerder verbaasd dan verschrikt aan, om vervolgens te verdwijnen in de mist. De eerste grote pool, te herkennen aan een vergane oude brug en door mij *Broken Bridge Pool* gedoopt, loop ik voorbij.

Vele uren heb ik deze pool, waar eigenlijk altijd zo'n vijftien tot twintig grote vissen staan, bevestigd. En met mij waarschijnlijk elke vliegvisser die de Lepena bezoekt. Ik heb er flink wat regenbogen gevangen en een paar heel mooie hybrides (kruisingen van bruine en marmerforel). Maar hoe leuk het ook kan zijn om hier te vangen, het zijn niet deze vissen waar ik maanden na mijn vistrip 's nachts tijdens het in slaap vallen nog aan terugdenk.

STRUINEN WORDT ŠTRUINEN

Ik houd van verandering; verandering in formaat en soort vis. Verandering in landschap, verandering in water. Ik geef toe dat ik vele malen meer water en oever beloop dan ik afvis. Om elke nieuwe bocht kan een prachtig nieuw stuk rivier liggen. Een stroomversnelling, een diepe pool, een grote rots. Een fitte regenboog, een grote vlagzalm of toch die ene bijzondere marmerforel. Ik wil altijd maar verder. Soms brengt mijn wens om te zien wat er na de volgende bocht ligt me in een lastig parket. Zo heb ik in zowel de Glomma als Soča een paar keer mogen ervaren hoe het is als de stroming je voeten onder je vandaan spoelt. Watertrappelen in een waadpak; voor het leuke eigenlijk iets te spannend.

Wanneer ik bij een wat sneller stromend stuk water aankom, waar een grote rots van zo'n tweeënhalve meter de linkeroever blokkeert, weet ik wat me te doen staat. In Slovenië gebeurt het maar weinig, dat je op zo'n rots klimt om er vervolgens achter te komen dat daarachter niet een mooie vis staat. En dus sluip ik ernaartoe en klauter ik zo zachtjes mogelijk naar boven. Liggend op mijn buik spiek ik over de rand naar beneden en inderdaad: half onder de rots ligt een kleinere marmerforel verscholen. Eigenlijk zie ik alleen zijn kop. De overhellende rand zorgt ervoor dat hij mij nog niet heeft opgemerkt. In tegenstelling tot het omringende water, staat het water hier tegen de rots bijna stil. Ik weet dat mijn vlieg vrijwel stil zal liggen wanneer hij op het water landt, maar dat mijn vliegenlijn door de stroom zal worden meegetrokken. Het is zaak om de vlieg lang genoeg stil te kunnen laten liggen, om de vis de tijd te geven die te inspecteren en te nemen. En dat is niet makkelijk met zoveel verschillende stromingen en al liggend op je buik. Rustig haal ik nauwelijks meer lijn van mijn reel dan nodig is om de vlieg op het water te krijgen. De vlieg landt goed maar de vis lijkt niet te bewegen. Totdat hij tergend langzaam naar de vlieg glijdt en 'm naar binnen slurpt. Het is alsof je naar een natuurdocumentaire kijkt, zo goed kun je alles volgen in dit kraakheldere water. Zodra de vis doorheeft dat er iets niet klopt, probeert hij als een speer onder de rots te komen. Mijn hengel staat direct krom en om te voorkomen dat mijn leader de rots raakt, moet ik mijn arm tot het uiterste strekken. Maar het is niet genoeg. De vis duikt onder de rots en

overmaat van ramp wordt de grond onder het naaldbos steeds steiler. Ik kruip tegen de helling bergopwaarts. Terwijl ik door het laatste stuk worstel, vraag ik me af waarom ik dit doe. Per direct volgt het antwoord. Ik sta ineens op een prachtig groen open stuk, een meter of drie boven het water. De zon schijnt in mijn gezicht en in de pool voor me zie ik drie grote vissen liggen.

Met het kurk van mijn hengel tussen mijn tanden klim ik voorzichtig omlaag tot ik op een heel klein kiezelstrandje ben beland. Op mijn oever kan ik perfect achter een grote rots blijven staan, zonder dat een van de vissen mij opmerkt. Zolang ik mijn backcast in de lijn van de rivier houdt, moet ik in ieder geval twee van de drie vissen kunnen bereiken. Ik cast parallel aan de rotswand naar het midden van de rivier en zie mijn vlieg voorzichtig op het water landen. De vis die ik aanwerp, komt even van zijn plaats maar zakt weer terug op zijn plek. Met mijn tweede worp verjaag ik hem. Terwijl mijn zwarte Goddard-sedge, haakmaat tien, naar me terug drijft, zie ik in mijn ooghoek een schim uit de diepte komen. Een grote vis neemt mijn vlieg van het oppervlak en duikt meteen terug omlaag. Ik kan weinig anders doen dan wachten tot hij vermoeid raakt en hopen dat hij het niet op een lopen zet. Uiteindelijk land ik een mooie grote regenboog op mijn kiezelstrandje. Uit automatisme kijk ik nog even achter me of iemand dit mooie moment heeft meegekegen, maar ik realiseer me dat ik op mijn knieën in het water zit in een kloof. Een moment dat je zou willen delen, maar dat extra bijzonder is omdat je het alleen ervaart.

Dit soort momenten zorgen voor een blijvende indruk: prachtige natuur, de zon op mijn gezicht en het kraakheldere, ongelooflijk mooi gekleurde water. Onder alle vissen die ik vang tijdens zo'n mooie reis, zijn er altijd een paar bij die ik me individueel blijf herinneren. Die ene Adriatische vlagzalm bij die grote steen, waar ik zo hard voor heb gewerkt. Die

lijkt aan de winnende hand. Zonder echt na te denken besluit ik te springen. Ik kom goed terecht en heb nu weer de overhand. Nu ik hem bij de rots vandaan kan sturen en hij zich in de hoofdstroom staande moet houden, raakt hij snel vermoeid en geeft zich na een mooie sprong gewonnen. Het is een slanke, jonge marmerforel met een lichtbruine tekening.

ALTIJD EEN PAAR DROOMVISSEN

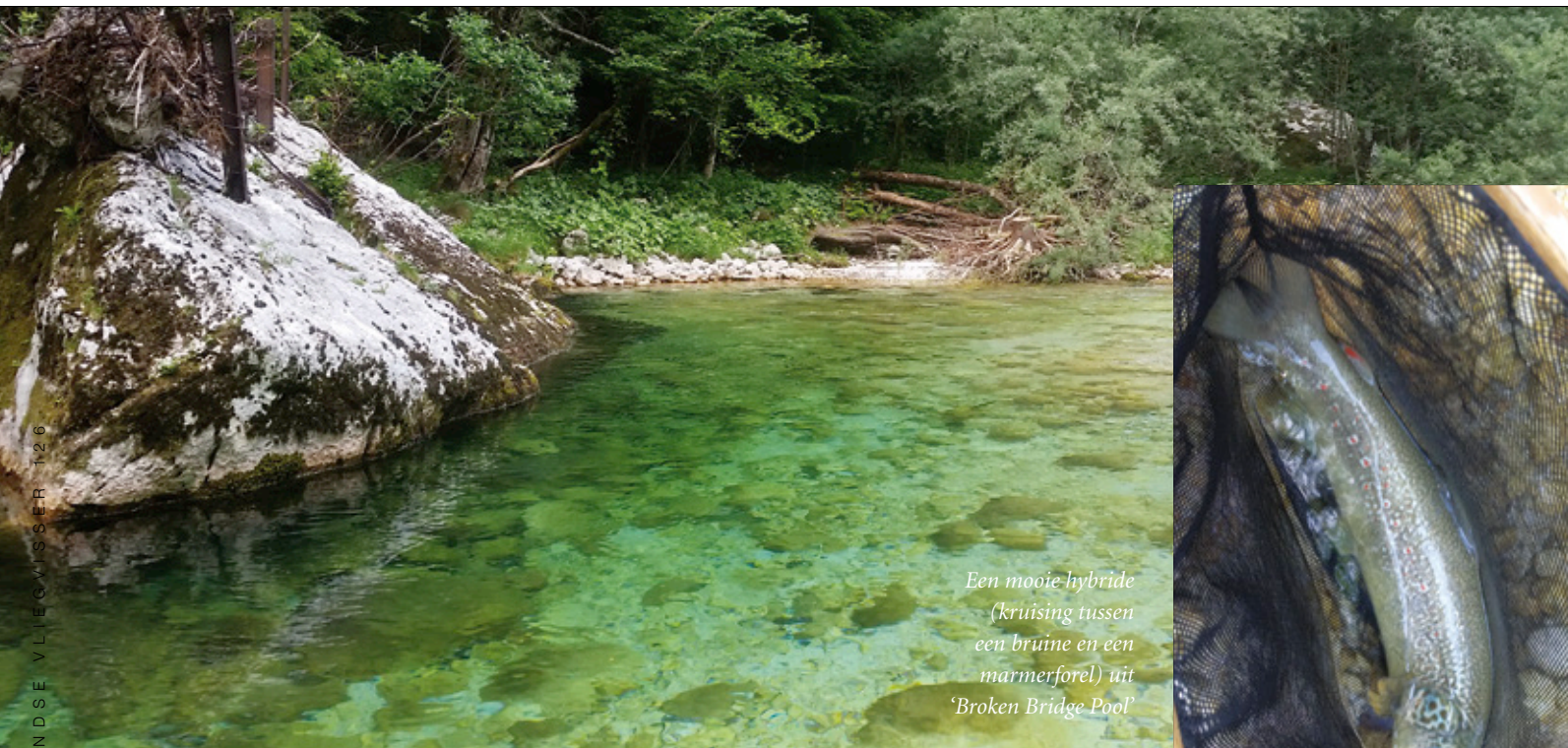
Na een nieuwe bocht in de Soča stuit ik op een flinke rotspartij op mijn oever waar de rivier te diep is om over te steken. Een snelle poging wijst uit dat klauteren hier geen haalbare kaart is. Aan omdraaien wil ik echter niet denken. Ik wil zien welke geheimen de kloof herbergt. Op handen en voeten en soms zelfs plat op mijn buik onder het dichte naaldbos door, is mijn enige mogelijkheid. Het is donker en muf. Ik kruip door spinwebben en mijn hengel blijft regelmatig ergens achter haken. Tot

marmerforel die me een tweede kans gaf.

En ook die ene continu stijgende vis, die ik een hele week niet te pakken kreeg en alsnog verloor toen ik met mijn net naar 'm schepte, nadat ik 'm op de laatste dag toch haakte. Wanneer ik soms thuis slecht in slaap kan komen, denk ik terug aan die momenten. De exacte plek, de worp, het met de stroom meedrijven van de vlieg, de aanbeet, de drill; ik kan het me allemaal weer voor de geest halen. Als een film die ik steeds opnieuw afspeel. Als ik in drukke of stressvolle periodes slecht in slaap kom, wil dat nog wel eens helpen.

Een fitte regenboog die de lijn van je reel trekt.

Een mooie hybride
(kruising tussen
een bruine en een
marmerforel) uit
'Broken Bridge Pool'

◆ INFO & TIPS

Een eerste bezoek aan Slovenië kan overweldigend zijn. Er is enorm veel prachtig water, maar vergunningen kosten hier veel geld. 59 euro voor een dag *catch and release*-vissen is niet niks. Wil je een vis voor de barbecue, dan betaal je nog iets meer. De vergunning geeft je toegang tot vele kilometers viswater op verschillende rivieren van bijzondere schoonheid. Onder elke levensgevaarlijk ogende houten hangbrug, met hier en daar een ontbrekende plank, zie je grote vissen staan. Maar met elke stap die je zet in de rivier, zie je de vissen geschrokken wegschieten. Je komt pools tegen met daarin soms wel twintig droomvissen, die allemaal niet geïnteresseerd zijn in je vlieg. Hoe vaak je er ook een andere aanbindt. Op plekken waar je gemakkelijk bij de rivier komt, vang je heus wel vis, maar als je het ook maar een stukje verderop zoekt, wordt het snel beter. Een gids is natuurlijk altijd aan te raden. Maar de kosten lopen dan verder op en persoonlijk vis ik graag alleen, of met iemand die ik goed ken. Mocht je een goede gids willen, dan ken ik er daar nog wel een of twee die je zeker een mooie dag zullen bezorgen.

In gesprekken of discussies op fora over Slovenië komt meestal het onderwerp van uitgezette, versus wilde vis naar voren. Ik begrijp dat wel, maar vind de argumenten vaak kort door de bocht. Ik heb in de Idrijca tijdens de beroemde *evening rise* herhaaldelijk heerlijke avonden gehad met regenbogen van 35 tot 40 centimeter die echt lastig te vangen waren, stuk voor stuk de lijn van mijn reel trokken en vochten alsof hun leven ervan af hing — en dat terwijl ik *catch and release* vis. Ik heb op de Soča dagen meegemaakt waarop ik niet één enkele aanbeet kreeg en ik blij was als ik mijn dag kon eindigen met een uitgezette regenboog. Maar ook dagen dat elke vis in de rivier leek te stijgen. Over het algemeen is het zo, dat als je in makkelijk bereikbare pools vele vissen ziet staan, je de uitzetters te pakken krijgt, maar ook daar kun je je in vergissen. In de rest van de rivier vecht elke vis als een wilde vis; of hij dat nou is, of is geworden.

In de vele jaren dat ik in de Glomma in Noorwegen heb mogen vissen, heb ik altijd goed gevangen. Soms zie je tekenen van een *rise*, maar vaak zie je de vis ook niet. Toch vang je. Je probeert het water te lezen en in te schatten waar de vis zou kunnen zitten. Die stukken vis je grondig af. Op

de Sloveense rivieren is mijn ervaring compleet anders. Daar heb ik vrijwel nooit een vis gevangen zonder deze

eerst te hebben zien liggen, of stijgen. Het kristalheldere water vraagt om een wat andere benadering, maar dat je alles zo goed kunt volgen, dat is echt het summum van vliegvisserij, als je het mij vraagt. Wanneer je over de hoge oevers van de rivier loopt, is het vaak makkelijker om vis te spotten dan wanneer je aan het waden bent. Je voorkomt ook dat de vis jou eerder ziet dan jij hem, wat je pas opmerkt als je een schim ziet wegschieten. Soms schrik je dan van hoe groot die vissen kunnen zijn. Wel betekent het vaak: vis spotten, onthouden waar de vis ligt, een stukje terug lopen, heel voorzichtig het water ingaan en dan aanwerpen. Omdat je je dan weer lager bevindt, is het meestal niet meer mogelijk om de vis te zien liggen. Je moet dus heel goed onthouden waar je hem zag. (Dertig centimeter voor dat overhellende takje en ongeveer een meter van die grote steen.) Soms moet ik zelfs nog wel eens terug het water uit om te controleren of ik niet naar de verkeerde plek sta te werpen. Maar als je je recht achter de vis bevindt, heb je vaak een goede kans, ondanks het kraakheldere water. Je moet natuurlijk wel heel voorzichtig door het water 'schuifelen'.

DE GOUDEN TIP?

Ik heb van alle plekken waar ik gevestigd en gevangen heb, de exacte GPS-coördinaten bewaard. Daarnaast heb ik uit vele mooie vangsten-foto's van internet, van professionele, lokale vliegvisgidsen de GPS-coördinaten kunnen extraheren. Dat samen heeft een mooie GPS-route opgeleverd met meer dan dertig plekken waar je zou kunnen beginnen. Gewoon om je op weg te helpen als je voor het eerst in Slovenië bent. Het GPX-bestand voor op je handheld GPS, of voor in Google Maps op je telefoon, stel ik met alle plezier ter beschikking. Mail me gerust op jvanderent@hotmail.com.

Dit jaar juni brengt een vistrupje me in Polen. Eens kijken welke prachtige vismogelijkheden daar te ontdekken zijn. Maar in september heb ik 'stiekem' toch nog een kort tripje naar Slovenië gepland. Gewoon om even bij te komen.

